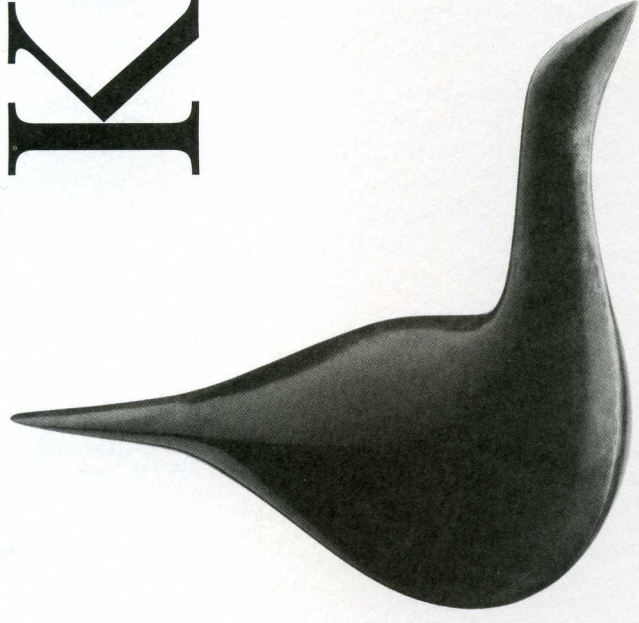

KOOGOOJ

FABIJANIĆ

OSKAR KOGOJ

ŽIVOTOPIS:

Rođen 1942. u Mirnu pri Gorici.

1966. – diploma, Istituto Statale d'Arte, Scuola Ai Carmini, Venecija

1966. – asistent, Istituto Statale d'Arte, Venecija; savjetnik Baby Mark, Milan

1969.-1971. – dizajner, Meblo, Nova Gorica

1972.-1975. – docent, voditelj Odjela za industrijski dizajn, Università Internazionale di Venezia e Firenze

1971. – slobodni dizajner

2004. – redni profesor, Univerza u Novoj Gorici

Živi i radi u Mirnu pri Gorici.

ZAJEDNIŠKE I SAMOSTALNE IZLOŽBE I STALNE ZBIRKE – IZBOR:

1970. – Galerija „Arkade“, Narodni muzej Ljubljana, Slovenija

1970. – Museum of Arts and Crafts, Zagreb, Hrvatska

1973. – Strøgets Mødested Gallery, Kopenhagen, Danska

1978. – Newyorški Muzej Modernih umjetnosti - dječje igračke uvrštene u stalnu zbirku

1979. – Exhibition of Industrial Design, Mexico City, Mehika

1979. – Mediteranske igre Split, Hrvatska

1987. – Vatikanski muzej, Rim, Italija

1990. – The Israel Museum, Jeruzalem, Izrael

1991. – Nagoya „World Design Exposition“, Congress ICSID, Japan

1992. – International Exhibition of the 18th Triennale Milan, Italija

1993. – Liberty Retail Regent Street, London, Engleska

1993. – Sanatorium Nebug Russia, Rusija

1995. – Palace of U. N. Genève, Švicarska

1996. – Arboretum Kalamthaut, Belgija

1999. – Galleria Caffè Florian, Venecija, Italija

2003. – NUK, Ljubljana, Slovenija

2008. – Strichting Atrium, Gradsko poglavarstvo Haag, Nizozemska

MEĐUNARODNE NAGRADE I PRIZNANJA – IZBOR:

1969. – nagrada Abitare

1971. – nagrada Prešernove zaklade

1979. – nagrada „Vladimir Nazor“

1980., 1988., 1994. – Zlatna medalja BIO

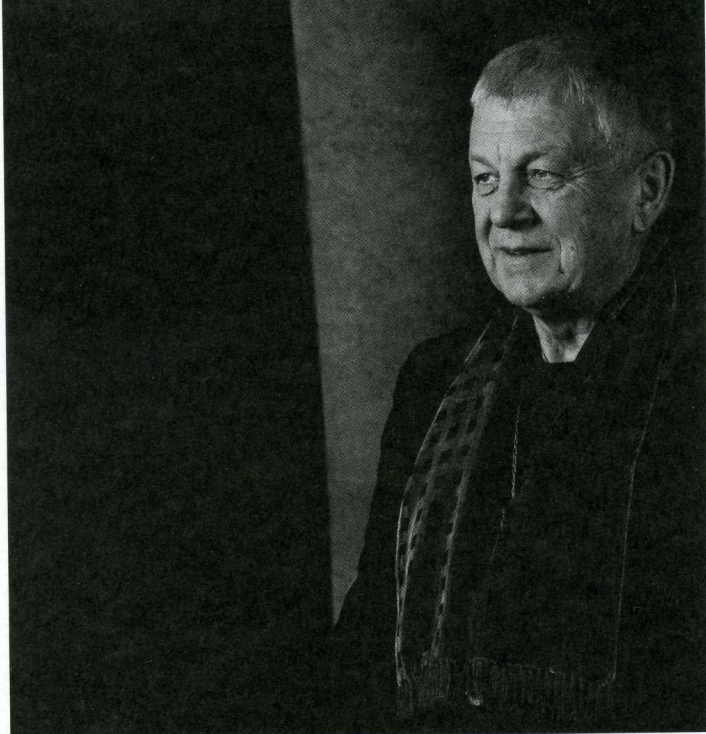
1980. – član Accademia d'Italia

1983. – član Accademia d'Europa

1994. – član Častne Dvanajstije Republike Slovenije

1996. – član Circollo Artistico Veneziano pod brojem 821

2006. – član Bezzvremenskih slovenskih dizajnera

ŽIVLJENJEPI:

Rođen 1942 v Mirnu pri Gorici.

1966 – diploma, Istituto Statale d'Arte, Scuola Ai Carmini, Benetke

1966 – asistent, Istituto Statale d'Arte, Benetke; svetovalec Baby Mark, Milan

1969 - 1971 – oblikovalec, Meblo, Nova Gorica

1972 - 1975 – docent, vodja Oddelka za industrijsko oblikovanje, Università Internazionale di Venezia e Firenze

1971 – svobodni oblikovalec

2004 – redni profesor, Univerza v Novi Gorici

Živi in dela v Mirnu pri Gorici.

SKUPINSKE IN SAMOSTOJNE RAZSTAVE, POSTAVITVE IN STALNE ZBIRKE – IZBOR:

1970 – Galerija „Arkade“, Narodni muzej Ljubljana, Slovenija

1970 – Museum of Arts and Crafts, Zagreb, Hrvatska

1973 – Strøgets Mødested Gallery, Kopenhagen, Danska

1978 – Newyorški Muzej Modernih umetnosti - otroške igračke uvrštene v stalno zbirku

1979 – Exhibition of Industrial Design, Mexico City, Mehika

1979 – Mediteranske igre Split, Hrvatska

1987 – Vatikanski muzej, Rim, Italija

1990 – The Israel Museum, Jeruzalem, Izrael

1991 – Nagoya „World Design Exposition“, Congress ICSID, Japonska

1992 – International Exhibition of the 18th Triennale Milan, Italija

1993 – Liberty Retail Regent Street, London, Anglija

1993 – Sanatorium Nebug Russia, Rusija

1995 – Palace of U. N. Genève, Švicarska

1996 – Arboretum Kalamthaut, Belgija

1999 – Galleria Caffè Florian, Benetke, Italija

2003 – NUK, Ljubljana, Slovenija

2008 – Strichting Atrium, Mestna hiša Haag, Nizozemska

MEDNARODNE NAGRADE IN PRIZNANJA – IZBOR:

1969 – nagrada Abitare

1971 – nagrada Prešernovega sklada

1979 – nagrada „Vladimir Nazor“

1980, 1988, 1994 – Zlata medalja BIO

1980 – član Accademia d'Italia

1983 – član Accademia d'Europa

1994 – član Častne Dvanajstije Republike Slovenije

1996 – član Circollo Artistico Veneziano s številko 821

2006 – član Brezčasnih slovenskih oblikovalcev

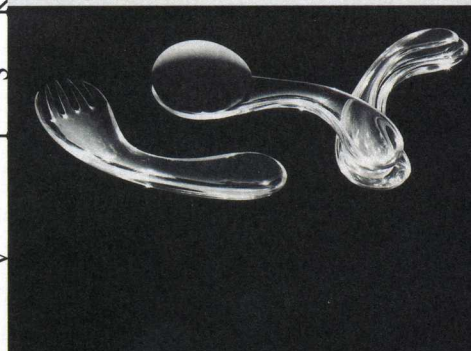
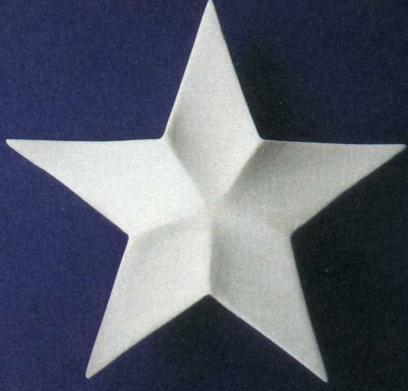
KONTAKT:

oskar.kogoj@siol.net

<http://www.oskarkogoj.com>

V
I
S
K
A
N
J
U
E
S
T
E
T
S
K
E
U
T
O
P
I
E

OSKAR KOGOJ

Dizajner Oskar Kogoj legenda je slovenskog dizajniranja, vječiti tražitelj, vječiti putnik, estetičar i hedonist. Živi na krajnjem zapadnom rubu Slovenije u izravnom dodiru sa romanskim svijetom. Zvanje dizajnera omogućuje mu ujediniti radost stvaralaštva i izravno djelovanje u okolišu te među ljudima sa dizajniranim objektima i industrijsko dizajniranim proizvodima. Na taj put usmjerila ga je škola za dizajn u Veneciji koja je krajem šezdesetih, kad je istu završavao, naglašavala prije svega funkcionalne dizajnerske vidike, veliku serijsku produkciju, vjeru u nove materijale kao što su plastične mase, nehrđajući čelik i pleksi staklo. Ali već njegove prve plastične ležaljke, koje je izradio za goričku drvenu industriju Meblo, po svojim novim oblicima, razmjerno velikim formatima i izazovnim predstavljanima, pokrenule su brojne odazive. Bile su neserijske te su više naginjale apsolutnom dizajniranju nego dizajniranju za tržište. Upravo paradoksalno je da su se pojavile u socijalizmu, koji se nije previše obazirao na tržišne zakone, ili možda baš zato. Industrija si tada time što je nudio, nije znala pomoći, unatoč tome što bi to mogla biti velika europska dizajnerska tema. U sedamdesetim započeo je dizajniranjem drvenih dječjih igračaka. Uz njih je otkrio ljepotu i toplinu drva. Ujedno ga je započela zanimati i pozadina stvari, predmeta, alata, njihov izvor, simbolika koju donose iz davnih vremena ... sudbonosno ujedinjenje čovjeka i njegove prirodne i društvene okoline. U duhu nove ekološke osviještenosti u osamdesetim sazrijevaio je njegov koncept prirodnog dizajniranja — „nature design“. Nepravilni oblici koje u drvu formira priroda poetski su preformirani u uporabne predmete. Venetski konj kojeg je dizajnirao prema likovima na neolitskim situlama i brojne druge životinje, proizlaze iz istog interesa za mitsko i u svakom slučaju ne mogu biti ništa drugo nego kiparska djela, čime su i njegove boce, čaše, kaleži, vaze... postali unikati.

Oskar Kogoj je dakle dizajner *sui generis*. U gibanju između kiparstva i industrijskog dizajniranja obuhvaća kako domaće tako i strane mitologije te suvremene prakse, ali je ujedno i sve vrijeme uronjen u tajnovitost života i u stvaralačke mogućnosti, na koji način izraziti njezine bezbrojne pojavne forme.

Čini se da nas objekti Oskara Kogoja uspijevaju osloboditi od zarobljenosti u stalne navike i u modu; obećavaju da će nas pratiti kroz život, smiruju nas dajući nam priliku osjetiti kako će nas preživjeti i prenijeti budućim naraštajima nešto od onog što smo imali, čemu smo se divili, što smo voljeli...

...Da li je Oskar Kogoj ezoteričan autor? Rekao bih da nije. Više bih volio reći kako je on dizajner iz Mirna, na svoj tajanstveni način. Za njega je priroda ostvarenje natprirodnog, tajna postojanja. Njegovo dizajniranje izvire iz bioloških, putenih oblika za koje se pričinjava da se iz njih uvijek krije simbol žene kao života, primarna božica, neolitska Venera, svemoguća majka, majka priroda. Bog i priroda su jedno i isto...

Oblikovalec Oskar Kogoj je legenda slovenskega oblikovanja, večni iskalec, večni popotnik, estet in hedonist. Živi na skrajnem zahodnem robu Slovenije v neposrednem stiku z romanskim svetom. Poklic oblikovalca mu omogoča združevati veselje do ustvarjalnosti in neposredno delovanje v okolju in med ljudmi z oblikovanimi izdelki in industrijsko oblikovanimi izdelki. Tako ga je usmerila šola za oblikovanje v Benetkah, ki je ob koncu šestdesetih let, ko jo je zapuščal, poudarjala predvsem funkcionalne oblikovalske vidike, veliko serijsko produkcijo, vero v nove materiale kot plastične mase, nerjaveče jeklo in pleksi staklo. Toda že njegovi prvi plastični počivalniki, ki jih je zasnoval za goriško lesno industrijo Meblo, so po svojih novih oblikah, razmeroma velikih formatih in izzivalnih predstavitvah sprožili številne odzive. Bili so neserijski in so se prej nagibali k absolutnemu oblikovanju kot oblikovanju za tržišče. Prav paradokсно so se pojavili v socializmu, ki se ni veliko oziral na tržne zakone ali pa prav zato. Industrija si tedaj s tem, kar je ponudil, ni znala pomagati, čeprav bi to lahko bila velika evropska oblikovalska tema. V sedemdesetih se je lotil oblikovanja lesenih otroških igrač. Ob njih je odkril je lepoto in toplino lesa. Hkrati se je začel spraševati o ozadju stvari, predmetov, orodja, o njihovem izvoru, simboliki, ki jo prinašajo iz davnine ... o usodni splošnosti človeka s svojim naravnim in družbenim okoljem. V duhu nove ekološke ozaveščenosti je v osemdesetih zorel njegov koncept naravnega oblikovanja — „nature design“. Nepravilne oblike, ki jih v lesu izoblikuje narava, je prepoznal v uporabne predmete. Venetski konj, kakor ga je oblikoval po upodobitvah na neolitskih situlah in številne druge živali izhajajo iz istega zanimanja za mitično in kajpak ne morejo biti kaj drugega kot kiparski izdelki pa tudi njegove steklenice, kozarci, kelih, vaze ... so postali unikati.

Oskar Kogoj je torej oblikovalec *sui generis*. V gibanju med kiparstvom in industrijskim oblikovanjem zajema tako iz domače kot tuje mitologije ter sodobnimi praksami, pri čemer je ves čas zatopljen v skrivnostnost življenja in ustvarjalne možnosti, kako izraziti njene brezštevilne pojavne oblike.

Zdi se, da nas predmeti Oskarja Kogoja uspevajo osvoboditi ujetosti v ustaljene navade in modo; obljudljajo, da nas bodo spremljali skozi življenje, pomirjajo nas, saj nam dajejo čutiti, da nas bodo preživeli in prenesli zanamcem nekaj tistega kar smo imeli, občudovali in ljubili ...

... Je morda Oskar Kogoj ezoteričen avtor? Rekel bi, da ne. Raje recimo, da je oblikovalec iz Mirna na svoj način skrivnosten. Zanj je narava udejanjanje nadnaravnega, skrivnost stvarstva. Njegovo oblikovanje izvira iz bioloških, poltenih čutnih oblik, za katere se zdi, da se za njimi vedno skriva simbol ženske kot življenja, prvobitna boginja, neolitska Venera, mogočna mati, mati narava. Bog in narava sta eno in isto ...

Peter Krečič

Roberto Roda

NENAD FABIJANIĆ

Mediteranec po ocu, korijenju i srcu... Zagrepčanin po rođenju, svijesti i izboru.

Pag: svjetlo i red, esencija i apstrakcija, melodija i lirika – harmonija. Grad i asfalt: izgledi i izazovi, energija i ritam; kakofonija i iritacija; drama i komedija.

Ali i ličnosti, izvori, srodstva: Neven Šegvić – izraz i reprezentacija; Ivo Šebalj kreacija i žrtva; Josip Vaništa – koncentracija i redukcija; Milko Šparemblek – gesta i totalnost; Željko Škalamera – mudrost i empatija.

Nenad Fabijanić dak je zagrebačke arhitektonske Škole, nastale u doba uspona i pune potvrde modernizma udjelom i zaslugom avangardista, radikalnih pobornika novog građenja i internacionalnog stila. Što znači, da se tu njeguje racionalnost, uzdiže funkcija, ističe evidencija konstrukcije i naravi materijala, izbjegava dekoracija, zazire od figuracije, a obožava pravi kut i bijelo. Ta ishodišta ostaju Fabijaniću neupitnom bazom na kojoj će graditi i doseći vlastitost sustavnim ispitivanjem i iskoračivanjem, otvorenosti prema općim trendovima i individualnim bifurkacijama, stilskim alternativama i novim poetikama – ne samo u arhitekturi nego i slikarstvu, skulpturi, fotografiji, filmu i ostalim vizualnim medijima poznog 20. stoljeća. Pomalo, ali kontrolirano otškrinuo je vrata naraciji i simboli, aluziji i iluziji, citatu i metafori, ispitivao odnos kristaliničnog i organskog, ljudskog i prirodnog artefakta, tektonike i dekoracije, učinke posredovane boje i svjetla – olabavio paradigme u korist razlikovnosti. U hrvatskoj suvremenoj arhitekturi Fabijanić je prepoznatljiva individualnost. Okušao se u svim žanrovima, a upustio i u dodire s drugim više ili manje srodnim disciplinama.

Ako u njegovu opusu postoji težište, to je mediteranski grad i njegova agora. Projektima i realizacijama trgova pokriva čitav potez od Istre do Dubrovnika, mala mesta i stamene gradove koji su se oduvijek natjecali da budu različiti. Cilj i polazište uvijek je rehabilitacija potisnutih, katkad i zagubljenih vrijednosti; dakle, čišćenje, otkrivanje izvornoga i harmonizacija slojeva. Inovaciju striktno dijeli od baštinjenoga, čime otvara uzbudljiv dijalog staroga i novoga. To novo njegov je trag i zalag boljemu, ponekad gotovo ljubavno pismo gradu.

Najveći je pak iskorak plesni teatar, koji pokretom stvara vlastit, autonomni prostor. Scenografija tu ima ulogu postavljanja fiktivnih, mentalnih ili simboličnih okvira. Fabijanić ih stvara snažnim orijentirima i višeznačnim, često zagonetnim artefaktima, koji se sklapaju u složene instalacije, da bi se začas, u postojanoj dinamici i motorici, rastvorile u fragmente. Taj rad podario je Fabijaniću iskustvo osmoze i otkriće mogućnosti kakve mu arhitektura ne pruža. Artefaktima/objektima zaostalim nakon plesnih predstava i malo poznatima, potvrdio se ne samo kao samosvojni dizajner nego i kao skulptor.

Mediteranec po očetu, koreninah in srcu ... Zagrebčan po rojstvu, zavesti in izboru. Pag: luč in red, esenca in abstrakcija, melodija in lirika – harmonija. Mesto in asfalt: možnosti in izzivi, energija in ritem; kakofonija in iritacija; drama in komedija.

Pa tudi osebnosti – izvori in sorodstva: Neven Šegvić – izraz in reprezentanca; Ivo Šebalj – kreacija in žrtev; Josip Vaništa – koncentracija in redukcija; Milko Šparemblek – gesta in totalnost; Željko Škalamera – modrost in empatija.

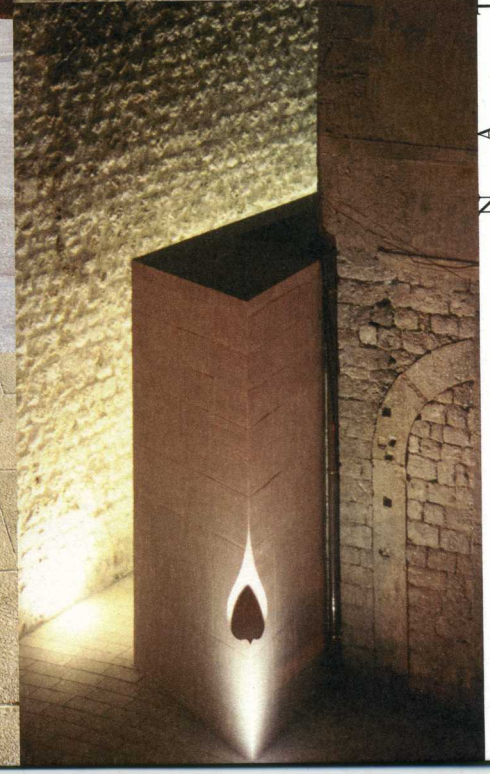
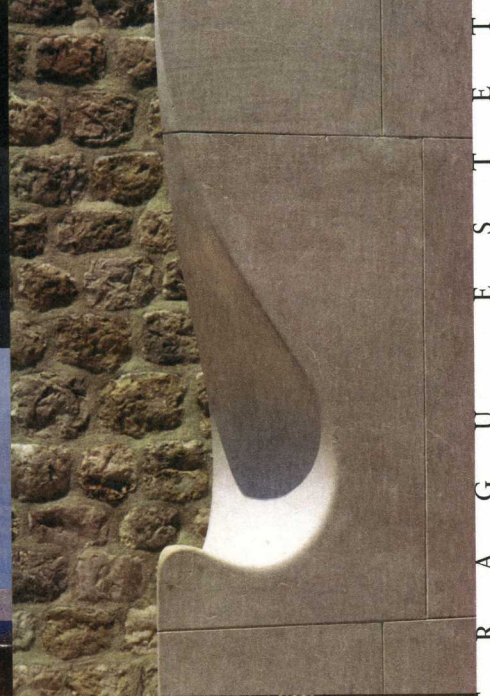
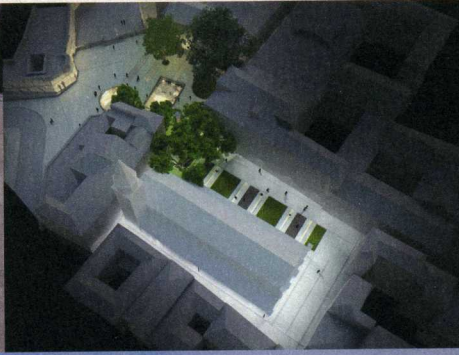
Nenad Fabijanić je učenec zagrebske arhitekturne škole, nastale ob vzponu in popolni potrditvi modernizma, z deležem in zaslugom avantgardistov, radikalnih privržencev nove graditve mednarodnega sloga. To pomeni, da se tu neguje racionalnost, povečuje funkcija, poudarjata jasnost konstrukcije in narava materiala, zanika se dekoracija, prezira se figuracija, obožujeta pa se pravi kot in belo. Ta izhodišča ostajajo za Fabijanića neizpodbitni temelji, na katerem bo gradil in dosegel lasten izraz s sistematskim raziskovanjem in odkloni, odprtostjo do splošnih trendov in individualnih bifurkacij, s slogovnimi alternativami in novimi poetikami – ne samo v arhitekturi, ampak tudi v slikarstvu, skulpturi, fotografiji, filmu in v drugih vizualnih medijih poznega 20. stoletja. Počasi, vendar nadzorovano, je odprl vrata naraciji in simboliki, aluziji in iluziji, citatu in metafori, raziskoval je odnos kristaliničnega in organskega, človeškega in naravnega artefakta, tektonike in dekoracije, učinke posredovane barve in luči – razrahljal je paradigme v korist različnosti. V hrvaški sodobni arhitekturi je Fabijanić prepoznavna osebnost. Preizkusil je vse žanre, dotaknil pa se je tudi drugih bolj ali manj sorodnih področij.

Če obstaja v njegovem opusu težišče, je to sredozemsko mesto in njegov trg. S projekti in realizacijami trgov zajema območje od Istre do Dubrovnika, majhna mesta in utrjena naselja, ki so od nekdaj med seboj tekmovala, samo da bi bila različna. Cilj in začetek je vedno rehabilitacija pozabljenih, včasih tudi izgubljenih vrednosti; torej, čiščenje, odkrivanje izvirnega in harmonizacija plasti. Novost dosledno ločuje od podedovanega, s čimer odpira zanimiv dialog starega in novega. To novo je njegova sled in jamstvo za boljše, včasih skoraj ljubezensko pismo mestu.

Največji odklon je vendarle plesno gledališče, ki z gibom ustvarja lastni, avtonomni prostor. Scenografija ima tu vlogo postavljanja fiktivnih, mentalnih oziroma simboličnih okvirov. Fabijanić jih ustvarja z močnimi orientirji in večpomenskimi, pogosto skrivnostnimi artefakti, ki se zlagajo v kompleksne instalacije ter se v trenutku v čvrsti dinamiki in motoriki razprejo v fragmente. To delo je Fabijaniću podarilo izkušnjo osmoze in odkritje možnosti, kakršne mu arhitektura ne daje. Z malo znanimi artefakti/objekti, ostalimi po plesnih predstavah, se je potrdil ne samo kot samosvoj oblikovalec, ampak tudi kot kipar.

Snješka Knežević

N A T U R A G U E S T E T S K E U T O P I J E

NENAD FABIJANIĆ

ŽIVOTOPIS:

Rođen 1951. godine u Zagrebu.
1974. – diploma, Arhitektonski fakultet, Zagreb
1977. – asistent, Arhitektonski fakultet, Zagreb
2000. – redovni profesor, Arhitektonski fakultet, Zagreb,
Katedra za arhitektonsko projektiranje
1999.-2003. – predsjednik Udruženja hrvatskih arhitekata
Član suradnik HAZU.
Živi i radi u Zagrebu.

PROJEKTI I REALIZACIJE – IZBOR:

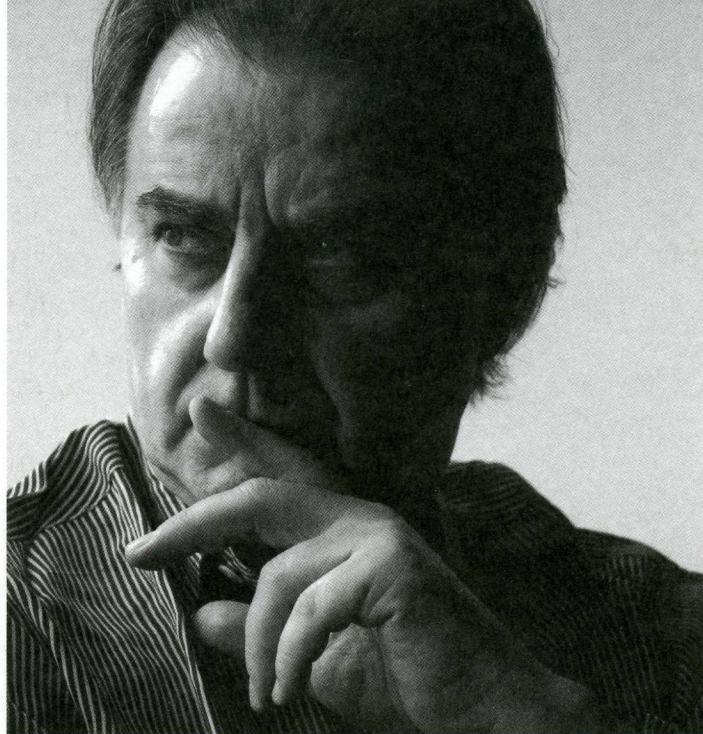
1986.-1994. – Crkva Sv. Jurja, Pag
1989.-1992. – Kavana „Ban Cafe“, Zagreb
1994.-1996. – Galerija i caffe „Zebra“, Ljubljana
1997.-1998. – Banski dvori, Zagreb - Projekt adaptacije i unutrašnjeg uređenja
1997.-1998. – Oftalmološki centar „Ghetaldus“, Zagreb
1997.-2002. – Javni WC, Dubrovnik
1997. – Župna crkva i samostan, Tivat
1997.-1998. – Grobna kapela i mrtvačnica, Pag
1999. – Urbanističko arhitektonska studija Trga Francuske Republike (paviljon), Zagreb
2004. – Župna crkva, Ulice, BiH
2004.-2006. – Obiteljska kuća „G“, Zagreb
2006.-2008. – Stambena zgrada - Blok 48, Sv. Vid, Rovinj
1999.-2010. – Javni prostori, trgovi, rive: Poreč, Vodnjan, Brseč, Kastav, Sukošan, Split, Omiš, Bol, Ston, Zagreb, Pag, Umag, Opuzen
2004.-2010. – Zgrada Hrvatske biskupske konferencije, Zagreb

MEĐUNARODNE NAGRADE I PRIZNANJA – IZBOR:

1983., 1988., 1991., 1992. – Zagrebački salon
1997. – Velika nagrada 32. zagrebačkog salona
1986., 1994. – Nagrada „Viktor Kovačić“
1993., 2008. – Nagrada „Bernardo Bernardi“
1993. – Nagrada „Vladimir Nazor“
1998. – Nagrada hrvatskog glumišta za scenografiju
1999. – Nagrada „Ljubo Babić“ za najbolju scenografiju u HNK-u
2006. – MAA 2006. The Marble Architectural Award, Section III - Urban Landscape, 1. nagrada

KONTAKT:

nenad.fabijanic@arhitekt.hr
<http://www.arhitekt.hr>

ŽIVLJENJEPIS:

Rojen 1951 v Zagrebu.
1974 – diploma, Fakulteta za arhitekturo, Zagreb
1977 – asistent, Fakulteta za arhitekturo, Zagreb
2000 – redni profesor, Fakulteta za arhitekturo, Zagreb,
Katedra za arhitektonsko projektiranje
1999 - 2003 – predsednik Združenja hrvaških arhitektov
Član sodelavec HAZU.
Živi in dela v Zagrebu.

PROJEKTI IN REALIZACIJE – IZBOR:

1986 - 1994 – Cerkev Sv. Jurija, Pag
1989 - 1992 – Kavarna „Ban Cafe“, Zagreb
1994 - 1996 – Galerija in caffe „Zebra“, Ljubljana
1997 - 1998 – Banski dvori, Zagreb - Projekt adaptacije in notranje ureditve
1997 - 1998 – Oftalmološki center „Ghetaldus“, Zagreb
1997 - 2002 – Javni WC, Dubrovnik
1997 – Farna cerkev in samostan, Tivat
1997 - 1998 – Nagrobna kapela in mrtvašnica, Pag
1999 – Urbanistično arhitektonska študija Trga Francoske Republike (paviljon), Zagreb
2004 – Farna cerkev, Ulice, BiH
2004 - 2006 – Družinska hiša „G“, Zagreb
2006 - 2008 – Stanovanjska zgradba - Blok 48, Sv. Vid, Rovinj
1999 - 2010 – Javni prostori, trgi, obala: Poreč, Vodnjan, Brseč, Kastav, Sukošan, Split, Omiš, Bol, Ston, Zagreb, Pag, Umag, Opuzen
2004 - 2010 – Stavba Hrvaške škofovske konference, Zagreb

MEDNARODNE NAGRADE IN PRIZNANJA – IZBOR:

1983, 1988, 1991, 1992 – Zagrebški salon
1997 – Velika nagrada 32. zagrebškega salona
1986, 1994 – Nagrada „Viktor Kovačić“
1993, 2008 – Nagrada „Bernardo Bernardi“
1993 – Nagrada „Vladimir Nazor“
1998 – Nagrada hrvaškega igralstva za scenografijo
1999 – Nagrada „Ljubo Babić“ za najboljšo scenografijo v HNK-u
2006 – MAA 2006. The Marble Architectural Award, Section III - Urban Landscape, 1. Nagrada

IZLOŽBU SO PRIPREMILI/RAZSTAVO SO PRIPRAVILI:

Organizacija:

Ured Vlade RS za komuniciranje/Urad Vlade RS za komuniciranje;
Gliptoteka HAZU/Gliptoteka HAZU; Ministarstvo kulture RH/
Ministrstvo za kulturo RH; Veleposlanstvo Republike Slovenije u
Zagrebu/Veleposlaništvo Republike Slovenije v Zagrebu

Odabir djela/Izbor del: Oskar Kogoj, Nenad Fabijanić
*Autorska koncepcija izložbe i likovnog oblikovanja postava/Idejna
zasnova in izvedbeni projekt razstave:*

Koncept: Nenad Fabijanić

Projekt: Nenad Fabijanić, Nikolina Jelavić Mitrović

Tehnička suradnja/Tehnični sodelavci: Jana Fabijanić, Ivica Turić

Prostorni prikazi izložbe/Prostorska predstavitev razstave:

Zvonimir Pavković

Likovno oblikovanje tiskovnog materijala/Oblikovalska zasnova

tiskovin: Toni Kancilja

Grafičko oblikovanje/Grafično oblikovanje: Špela Drašlar

Fotografija: Luciano Bonacini, Renato Celio, Damir Fabijanić, Jana
Fabijanić, Jelena De Belder-Kovačić, Foto Gabriotti, Primož Korošec,

Miro Martinić, Robert Ograjenšek, Zvonimir Pavković, Davor
Pavlović, Janez Pukšič, Vrbica&Tošović

Obrada fotografija/Obdelava fotografij: Denona, HiFi ColorStudio

Tisak/Tisk: Tiskarna Radovljica d.o.o, Radovljica

Tehnička realizacija izložbe/Tehnična izvedba razstave: Tehnička
služba Gliptoteke HAZU/Tehnična služba Gliptoteke HAZU; FED;
Lužan; Obrt Gorički; Ortoforma; Rakitje; Sliško; Stolarija Koren

Sponzori/Sponzorji:

Aurea, Gorica; Dekori MV, Zagreb; Gostilna Bric, Miren;
Jadrnkamen d.d., Pučišća, Brač; Klesarstvo Jerbić, Sv. Nedelja;
Kamen d.d., Pazin; O.K. Stipe, Pučišća, Brač; Ortoforma, Zagreb;
Grupa Mercator/Skupina Mercator; Vinarstvo Batič, Šempas;
Zavarovalnica Triglav d.d.

NA TRAGU ESTETSKE UTOPIJE

V ISKANJU ESTETSKE UTOPIJE

THE QUEST FOR AESTHETIC UTOPIA

Izložba *Kogoj – Fabijanić, Na tragu estetske utopije*, potvrđuje tradicionalnih kulturnih veza između Slovenije i Hrvatske, ali i zalag njihovu obogaćenju i učvršćivanju u budućnosti. Dvojica umjetnika dugi su niz godina u kreativnom dijalogu, no ovo je prvi put kako zajedno nastupaju na nekoj izložbi. Unatoč razlikama, koje su neminovne obzirom na njihove discipline i temperamente, među njima postoje dodirne točke i sličnosti.

Kogoj oplemenjuje, očučuje i nobilitira predmete namijenjene uglavnom svakodnevnoj uporabi, proizvođači artefakte koji kao unikati imaju muzejsku vrijednost. No oni su iskonski ponuđeni svakodnevnoj uporabi, kako bi ljepotom pridali prostorima života višu razinu i dublji smisao. Svojim „prirodnim dizajnom“ Kogoj upućuje na zapanjuću podudarnost prirodne i ljudske kreacije, drugim riječima, na sudbinsku povezanost čovjeka i prirode. Fabijanić projektira javne urbane fokuse: trgove, šetališta, ulice u kojima odmjereno usklađuje staro i novo. To novo nisu samo elementi reda i strukture, nego i oprema, kao što su klupe, svjetiljke, fontane, ali i plastični naglasci. Svi oni imaju obilježja umjetničkog predmeta, konstituiraju novi estetski identitet sredine i osiguravaju joj višu urbanost. I jedan i drugi ispituju primjenu organske forme, mekoće i glatkoće, zaobljenja i krivulja, različitih tekstura i struktura na predmete koji se tradicionalno izrađuju rukom ili industrijski. Obojica vole prirodne materijale: drvo i kamen, staklo i plemenite kovine, savršeno poznaju tehnologiju, funkciju i ergonomiju. Obojica su skloni eksperimentu, očučanju i igri, asocijaciji i aluziji, čime banalno prevode u jedinstveno i singularno. Osim što služe, njihovi objekti raduju, uzdižu i nadahnjuju. Uz estetsku senzaciju nude i etičku poruku: optimizam i vjeru u čovjekovu sposobnost da svakodnevnicu pretvori u raj, proizveden ljudskom rukom.

Razstava *Kogoj – Fabijanić, V iskanju estetske utopije* je potrditev tradicionalnih kulturnih vezi med Slovenijo in Hrvaško, pa tudi zagotovilo za še bogatejšo in močnejšo povezanost v prihodnje. Umetnika sta že vrsto let v ustvarjalnem dialogu, vendar pa se prvič skupaj pojavljata na neki razstavi. Kljub razlikam, ki so neizogibne glede na njihuni področji in njun temperament, so med njima skupne točke in podobnosti. Kogoj plemeniti predmete, namenjene v glavnem vsakodnevni uporabi, izziva čudenje, tako da izdeluje artefakte, ki imajo kot unikati muzejsko vrednost. Vendar so ti ikonsko ponujeni vsakodnevni uporabi, da bi z lepoto dali življenjskemu prostoru višjo raven in globlji smisel. S svojim „naravnim dizajnom“ Kogoj nakazuje presenetljivo podobnost naravne in človeške stvaritve, povedano drugače, usodno povezanost človeka in narave.

Fabijanić projektira urbane objekte: trge, sprehajališča, ulice, v katerih preudarno usklajuje staro in novo. To novo niso samo elementi reda in strukture, ampak tudi oprema, kot so na primer klopi, svetilke, fontane, pa tudi plastični poudarki. Vsi imajo značilnosti umetniškega predmeta, ustvarjajo novo estetsko identiteto okolja oziroma mu zagotavljajo višjo urbanost.

Oba raziskujeta uporabo organske forme, mehkoče in gladkosti, oblosti in krivulj, prav tako pa tudi različnih tekstur in struktur na predmetih, ki se tradicionalno izdelujejo ročno ali industrijsko. Oba imata rada naravni material: les in kamen, staklo in plemenite kovine, odlično poznata tehnologijo, funkcijo in ergonomijo. Oba rada eksperimentirata, izzivata čudenje in se igrata, vzbujata asocijacije in aluzije, s čimer banalno spreminjata v enkratno in posebno. Poleg tega, da se njihuni objekti uporabljajo, hkrati veselijo, dvigajo in navdihujejo. Ob tem, da vzbujajo estetski občutek, pa imajo tudi etično sporočilo: optimizem in vero v človekovo sposobnost, da vsakdanjost spremeni v raj, ustvarjen s človeško roko.

The exhibition *Kogoj – Fabijanić, the Quest for the Aesthetic Utopia*, is a proof of traditional cultural bonds between Slovenia and Croatia as well as a guarantee of even stronger and richer bonds in the future. The artists have fostered a creative dialogue for a number of years, but this is the first time that they appear on an exhibition together. Regardless of differences, which are unavoidable in view of their fields of creativity and their temperaments, there are common points and similarities between them. Kogoj enriches objects mostly intended for everyday use, provoking the wonder by producing artefacts whose uniqueness gives them a museum value. Still, these objects are iconically offered for everyday use, the aim of their beauty being to elevate the living space and bestow a deeper meaning on it. Kogoj's "natural design" indicates the surprising likeness of natural and man-made creation; in other words, the fatal connection of man and nature. Fabijanić designs urban objects: squares, promenades, streets, in which the old and the new are thoughtfully harmonised. The new does not consist merely of the elements of order and structure, but also of the equipment such as benches, lamps, fountains as well as plastic touches. They all bear the characteristics of art objects, create a new aesthetic identity of the milieu or give it a higher level of urbanity.

Both explore the use of organic forms, softness and smoothness, roundedness and curves, as well as of different textures and structures in objects traditionally manufactured by hand or industrially. Both are fond of natural materials: wood and stone, glass and precious metals; both are experts in technology, function and ergonomics. Both like experimenting, inciting wonder and playing, evoking connections and allusions, thus changing the banal into the unique and particular. Their objects, besides being used, bring joy, elevation and inspiration. By inciting aesthetic sensations, they also convey an ethical message: optimism and belief in a human capability to turn everyday reality into paradise created by man.

Sneška Knežević